

Základní škola Palachova Brandýs n. L.
Palachova 337, 250 01 Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
Tel. 326902336, E-mail: info@fzs-palachova.cz, ID s8zv9yj
Fakultní základní škola Pedagogické fakulty Univerzity Karlovy v Praze

Školní vzdělávací program školní družiny

MOTTO: „S kamarády je svět veselejší.“

Číslo jednací	P22-01092
Spisový znak a skartační znak	A.1. / A10
Schválil ředitel školy dne	12. 10. 2022
Projednán pedagogickou radou dne	12. 10. 2022
Nabývá platnosti dne	13. 10. 2022

OSBSAH

ÚVOD	3
1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE	3
2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY	4
3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ.....	4
4. DÉLKA, FORMY A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ.....	5
5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ.....	7
6. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ.....	14
7. PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ.....	15
8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY	15
9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY	16
10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY	16
11. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ.....	16
12. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI.....	18
ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ.....	19

ÚVOD

Školní družina (dále též ŠD) je zřízena podle § 111 zákona č. 561/2004 Sb. o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání, v platném znění (dále jen Školský zákon). Činnost ŠD se řídí zejména Vyhláškou o zájmovém vzdělávání – vyhláška č. 74/2005 Sb. (dále jen Vyhláška o zájmovém vzdělávání).

Školní vzdělávací program školní družiny (dále též ŠVP ŠD) byl vytvořen na základě Školského zákona §5, odst. 2. ŠVP ŠD byl vytvořen tak, aby volně navazoval na Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání naší školy.

1. IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Právnícká osoba vykonávající činnost škol a školských zařízení:

Základní škola Palachova Brandýs n.L.

Druh zařízení:	Školní družina
Adresa:	Palachova 337, 250 01 Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
IZO:	108053113
REDIZO:	600052001
IČO:	43750869
Kapacita zařízení:	240
Ředitel školy:	Mgr. Josef Jarý
Vedoucí ŠD:	Michaela Hlinková, DiS
Kontakt ŠD:	Telefon: 313 037 578 e-mail: info@fzs-palachova.cz www: www.fzs-palachova.cz
Zřizovatel:	Město Brandýs nad Labem-Stará Boleslav
Adresa zřizovatele:	Masarykovo náměstí 1/6, Brandýs nad Labem-Stará Boleslav

2. CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍ DRUŽINY

Hlavním posláním naší školní družiny je zabezpečení zájmové činnosti a vzdělávání, odpočinkové a zdravotní relaxace dětí v intencích školního vzdělávacího programu pro základní vzdělávání, ze kterého ŠVP ŠD vychází a volně na něj navazuje. Vedeme děti k osvojování základních hodnot, utváříme a prohlubujeme jejich vztah k životnímu prostředí. Učíme je chránit si své zdraví, vedeme je k otevřené komunikaci a především v nich rozvíjíme schopnosti spolupráce a vzájemného respektování. Vedeme děti k tvořivosti a estetičnosti. Podporujeme individuální schopnosti každého jedince. Mimo zájmové činnosti plní školní družina částečně také funkci sociální, tzn. dohled nad dětmi po určitou dobu před nebo po skončení vyučování.

Cílem zájmového vzdělávání školní družiny je podporovat aktivní zdravý odpočinek dětí a odstraňovat duševní únavu. Nenásilnou a zábavnou formou rozvíjet schopnosti dětí, povzbuzovat je ke všem činnostem a dávat prostor jejich tvořivosti. Školní družina organizuje příležitostně výlety, exkurze, sportovní soutěže. Podílí se na kulturních a společenských akcích školy.

Školní družina má 8 oddělení s maximální kapacitou 240 dětí.

3. CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ

Hlavním cílem vzdělávání ve školní družině je výchova všestranně harmonicky rozvinutého člověka. Tento cíl je plně v souladu s cílem RVP ZV. Jde zejména o rozvoj žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako osobnost působící na své okolí. Snažíme se připravit každého jedince pro život ve společnosti, prostřednictvím aktivit mimo vyučování ho vybavit žádoucími dovednostmi a postoji.

Konkrétní cíle

- **Výchova ke zdravému životnímu stylu** – výchova k odpovědnosti za svou osobu, za své zdraví, výchova ke stravovacím návykům, zdravá skladba potravin, pitný režim, režim dne, dodržování osobní hygieny, posilování, otužování, rozvíjení citové stránky osobnosti, posilování citových vazeb, obohacování osobnosti estetickými zážitky, pěstování pracovních návyků a dovedností.
- **Posilování komunikačních dovedností tvořící základ sociálních dovedností** – kultivace slovního i mimoslovního projevu, rozvíjení slovní zásoby a schopnosti ji přiměřeně používat, schopnost naslouchat, komunikace a uplatnění osobnosti ve skupině, komunikace v různých sociálních prostředích.

- **Zvyšování sociálních kompetencí** – rozvíjení sociální orientace, pěstování potřebných a žádoucích vědomostí, dovedností a postojů v sociálních vztazích, odpovědnost za své chování, vytváření schopnosti řešení různých životních situací, usilovat o důvěryhodnost, pravdomluvnost a morální kvality, posilování schopnosti objektivně hodnotit své jednání a přijímat důsledky svého jednání.
- **Výchova k odstraňování nedostatků v chování** – ovládání negativních citových reakcí, vypořádání se se stresem, překonávání náročných životních situací, nepodléhat jim, vyrovnávání se s nedostatky a neúspěchy, posilování své sebedůvěry, odstraňování agresivity v chování, šikana.
- **Schopnost najít své místo ve skupině a ve společnosti** – poznání sebe samého pomůže zhodnotit šance uplatnění ve skupině, kladné hodnocení zvyšuje sebedůvěru, hledání vlastní bezpečné sociální skupiny, její důvěryhodnost, stabilita, objektivní hodnocení každého člena.
- **Formování životních postojů** – úcta k otevřeným hodnotám, porozumění, tolerance, schopnost a ochota pomoci, utvářet vlastní sebedůvěru, nepodléhat cizím negativním jevům.

V plánovaných cílech je rovněž zahrnuto vybavit děti žádoucími vědomostmi, postoji a hodnotami v oblasti prevence před sociálně patologickými vlivy a to hlavně: - záškoláctví - šikana, kyberšikana, vandalismus a jiné formy násilného chování - xenofobie, rasismus, intolerance - kouření, alkoholismus, drogová závislost, gamblerství

4. DÉLKA, FORMY A ČASOVÝ PLÁN VZDĚLÁVÁNÍ

Vzdělávání ve školní družině se uskutečňuje formou pravidelné výchovné a vzdělávací a zájmové činnosti, příležitostnými akcemi a nabídkou spontánních aktivit. Má umožňovat dětem odpočinek i přípravu na vyučování.

- **Pravidelná výchovná, vzdělávací a zájmová činnost** – jde o každodenní opakovanou činnost, která je dána týdenní skladbou zaměstnání. Představuje zejména organizované aktivity zájmového vzdělávání.
- **Příležitostná výchovná, vzdělávací, zájmová a tematická rekreační činnost** Zahrnuje všechny mimořádné akce – projektové dny, vánoční a velikonoční dílny, karneval, oslavu dětského dne, besedy, sportovní akce, soutěže.
- **Individuální práce** – vytváření podmínek pro rozvoj vlastního nadání dětí, práce s talentovanými jedinci, organizace soutěží. Také práce s integrovanými jedinci – pomoc, podpora, povzbuzení.

- **Spontánní aktivity** – spontánní aktivita je praktikována za dozoru vychovatelky tak, aby se dítě mohlo samostatně projevit a rozhodnout o své činnosti. Vychovatelka zde funguje jako rádce a dozor. Tato činnost je uplatňována zejména v ranní družině a odpolední klidové činnosti.
- **Osvětová činnost** – shromažďujeme a poskytujeme dětem informace z oblasti prevence sociopatologických jevů.
- **Odpočinková a rekreační činnost** – klidové činnosti (poslech, četba, kreslení,), ale i aktivní odpočinek (rekreační, tělovýchovné chvíle, pohybové hry...), který má kompenzovat jednostrannou zátěž během školního vyučování.
- **Příprava na vyučování** – nespočívá ve vypracovávání domácích úkolů, ale jsou zde zahrnuty didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které upevňují a rozšiřují získané vědomosti a poznatky z výuky.
- **Hygiena a kultura stolování** – činnosti, se kterými děti přijdou do styku ve školní jídelně

Podle charakteru a cílů činnosti využívají vychovatelky vhodné metody práce:

- skupinová a individuální práce
- beseda, rozhovor, diskuse
- malba, kresba, koláž, mozaika a další výtvarné techniky
- zpěv, tanec
- soutěže, kvízy, doplňovačky
- pohybové a sportovní hry, soutěže
- vycházky do okolí – poznávací, turistické
- venkovní aktivity dle ročního období
- práce na PC

Školní vzdělávací program školní družiny je celkově koncipován jako tzv. „živý dokument“, který se vyvíjí a upravuje dle potřeb, věkového složení dětí, genderového složení, individuálních potřeb, atd. Revize dokumentu probíhá vždy na závěr školního roku (před zahájením nového), což umožňuje reagovat vhodně na měnící se podmínky, přesouvání témat během dlouhodobé docházky žáků do družiny, provedení evaluace činností a dosažených výsledků. V rámci jednotlivých celků pojímaných jako témata jsou činnosti ve školní družině plánovány v několika úrovních – průběžné působení vychovatelky na činnost žáků vztahující se k danému tématu, řízená organizovaná činnost, která postupuje podle týdenní skladby zaměstnání, příležitostné akce soustředěné k určitému vybranému tématu. Zvláštní důraz je kladen na navozování situací, při kterých žáci získávají bezprostřední smyslové a citové zážitky i zkušenosti z vlastní aktivity.

5. OBSAH VZDĚLÁVÁNÍ

Osobnostně orientovaný program je založený na integrovaném vzdělávání hrou, na činnostech a prožitcích žáků a umožňuje pracovat s tematickými celky, jejichž realizace spočívá nejen v řízených činnostech žáků. Využívány jsou běžné životní situace i nahodile vzniklé okolnosti a příležitosti.

KLÍČOVÉ KOMPETENCE

Klíčové kompetence jsou souborem znalostí, dovedností, hodnot, schopností a praktických dovedností, ke kterému se snažíme dítě dovést.

Kompetence k učení

Žák:

- ve vyhovujících podmínkách se učí s chutí
- klade otázky a hledá na ně odpovědi
- získané znalosti a vědomosti dává do souvislostí
- dokončí započatou práci
- zhodnotí výkony své i druhých
- dokáže vyhledat odpovědi z různých zdrojů

Kompetence k řešení problémů

Žák:

- všímá si problémů a snaží se je podle svých zkušeností řešit
- ve skupinách se dokáže podřídit i prosadit
- nebojí se požádat o pomoc druhého, ať je to dítě nebo dospělý
- chápe, že vyhýbáním se problému nic nevyřeší a že tento způsob ho nikdy nedovede k cíli

Kompetence komunikativní

Žák:

- umí se souvisle vyjadřovat
- komunikuje verbálně i nonverbálně pomocí gest a mimiky
- dokáže vést dialog
- dokáže vhodnou formou vyjádřit svůj názor
- komunikuje bez ostychu s dětmi i s dospělými
- umí naslouchat druhým a vhodně reaguje

Kompetence k trávení volného času

Žák:

- snaží se smysluplně trávit svůj volný čas
- vybírá si zájmovou činnost podle svých zájmů a možností

Kompetence sociální a personální

Žák:

- samostatně se rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně ponese důsledky
- spolupracuje s kolektivem
- projevuje ohleduplnost a citlivost
- ví, že agresivita a násilí se nevyplácí, nepoužívá vulgarismy
- pokouší se zabránit projevům násilí, ponižování a ubližování na jiném dítěti, odmítá projevy rasismu a dokáže být tolerantní k odlišnostem lidí i kultur

Kompetence občanské

Žák:

- učí se plánovat svou práci a zhodnotit ji
- snaží se odhadnout rizika svých nápadů
- zná svá práva a povinnosti
- dbá na zdraví své i svých blízkých
- je hrdý na svou třídu, školu, region a vlast
- chápe souvislosti a problémy ve světě (náboženství, ekologie)

Kompetence pracovní

Žák:

- dodržuje daná pravidla
- bezpečně používá materiály a nástroje, s kterými pracuje
- dokončuje svou práci

Kompetence digitální

Žák:

- učí se bezpečně ovládat běžně používaná digitální zařízení
- umí využívat digitální technologie k usnadnění práce
- předchází situacím s negativním dopadem na jeho zdraví i zdraví ostatních a situacím, které ohrožují bezpečnost zařízení i dat

TEMATICKÉ CELKY

Z následujících tematických okruhů si vychovatelky zpracovávají pro své oddělení program, aby mohly lépe požadavky a pravidla koncipované pro celou družinu aplikovat v konkrétních podmínkách oddělení a skupiny dětí.

- **Místo, kde žijeme** – poznáváme nejbližší okolí, organizaci života v rodině, ve škole, ve městě i celé společnosti. Součástí je i historie místa a dopravní výchova.

- **Lidé kolem nás** – osvojujeme si zásady slušného chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam a podstatu tolerance, empatie a vzájemné úcty. Vytváříme a dodržujeme pravidla, budujeme pozitivní klima. Vhodným způsobem komunikujeme s dospělými i se spolužáky. Součástí je i mediální výchova.
- **Lidé a čas** – vytváříme a dodržujeme správný účelný režim dne. Čas trávíme smysluplnými volnočasovými aktivitami, povinnosti mají přednost.
- **Rozmanitost přírody** – seznamujeme se s rozmanitostí a proměnlivostí živé i neživé přírody, pečujeme o okrasné rostliny, využíváme zkušenosti z ekologické výchovy.
- **Člověk a jeho zdraví** – poznáváme sami sebe, získáváme vědomosti o zdraví, nemocech, úrazech, o zdravotní prevenci, o odpovědnosti za své zdraví. Pečujeme o osobní hygienu a dbáme na bezpečnost při všech činnostech.
- **Umění a kultura** – osvojujeme pojem estetika – vnímání krásna, ochrana před vandalismem, vytváříme a prohlubujeme vztah ke kulturním a historickým památkám

Naším hlavním cílem je, aby si děti uvědomily, jak důležité je přátelství a pozitivní vztahy mezi lidmi.

Dalšími záměry jsou:

- Snaha o dobrou vzájemnou komunikaci, spolupráci v kolektivu a toleranci (pomoc slabším, mladším a znevýhodněným jedincům apod.)
- Pomoc dětem zvládat krizové situace
- Naučit děti hodnotit sebe i druhé
- Pěstovat v dětech zájem o literaturu, sport a výtvarné či jiné estetické činnosti
- Aktivně zapojit děti do různých akcí a soutěží
- Učit děti, jak důležité je pro každého z nás životní prostředí, jak se o něj starat a jak ho chránit (environmentální výchova)

VZDĚLÁVACÍ BLOKY (OBSAH)

A) ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Záměrem této rozsáhlé oblasti je rozvíjení intelektu a poznávacích procesů u dětí. Naši snahou je povzbudit děti k dalšímu poznávání a učení. Tento blok je rozdělený do následujících oddílů:

Člověk a příroda:

- Cíle - Seznámení s přírodními zákonitostmi
- Poznání, že člověk je spjat s přírodou
- Rozvoj smyslového vnímání, pozornosti
- Rozvíjení pozorování a vytváření závěrů

Vzdělávací nabídka:

Zvířata domácí, hospodářská, volně žijící
Rozmanitosti živé a neživé přírody
Proměny během ročních období
Zvířata u nás i v jiných zemích
Život v lese, na polích, na loukách u vody
Rostliny, stromy a další zeleň – význam pro naše životy
Čistota vzduch, vody podmínka pro další život lidí
Vývoj člověka
Environmentální výchova

Klíčové kompetence: 1, 2, 5, 8

Člověk a čas:

Cíle Zpřesňovat vnímání času
Vědět, že minulost je pro nás důležitá

Vzdělávací nabídka:

Dodržování denního režimu
Rozlišování časových údajů
Tradice, zvyky, svátky, významné dny – seznamování s důležitými událostmi
Poznávání kulturních památek
Rozlišování současnosti (přítomnosti), minulosti a budoucnosti

Klíčové kompetence: 1, 5, 7, 8

Člověk a technika:

Cíle Používat techniku v běžném životě
Umět si představit, co všechno lidé bez techniky museli a musí zvládnout

Vzdělávací nabídka:

Používání techniky okolo nás
Poznávání technických vymožeností naší doby (dopravní prostředky, elektrické přístroje v domácnosti, v práci, roboti)
Lety do vesmíru, poznávání cizích planet a soustav
Sci-fi – rozvoj fantazie

Klíčové kompetence: 1, 3, 6, 7, 8

Člověk a svět:

Cíle Poznávat naše okolí, město, stát
Poznat jiné státy a kultury

Vzdělávací nabídka:

Naše město – orientace, významné budovy
Okolí školy, bezpečná cesta do školy
Znalost dějin města, historických a kulturních památek, pověsti
Naše republika – poloha v Evropě, příroda, podnebí, státní symboly, vlast, domov, vztah k vlasti, dějiny státu

Evropa a další kontinenty – zajímavé kultury, příroda, odlišnosti i shodné věci
v jiných zemích a u nás

Naše město a region

Klíčové kompetence: 1, 2, 3, 5, 6, 8

Člověk a společnost:

Cíle Vytvořit povědomí o morálních hodnotách a jednat podle nich
Rozvíjet schopnosti žít v různých sociálních skupinách a umět se přizpůsobit
Vnímat rozdíly mezi lidmi a naučit se je tolerovat

Vzdělávací nabídka:

Vztahy v rodině

Přátelství, vztahy k vrstevníkům, k dospělým

Tolerance k odlišnosti kultur

Tolerance k odlišnostem lidí

Empatie. Úcta ke starším lidem

Role rodiny, příbuzní

Dětská práva a povinnosti

Lidská práva

Základy společenského chování, komunikace s dětmi a s dospělými

Předcházení šikaně

Prevence mezilidských vztahů, dopravní výchova

Etická výchova

Klíčové kompetence: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 8

B) UMĚNÍ A KULTURA:

Záměrem této oblasti je rozvíjení estetického citění, vkusu a vytvoření pozitivního vztahu k umění a kultuře naší vlasti i jiných zemí.

Výtvarná a pracovní výchova:

Cíle Seznámit s technikami vhodnými pro děti
Zdokonalovat jemnou motoriku
Rozvíjet fantazii a tvořivost
Seznámit s díly malířů a jiných výtvarných umělců
Ilustrátoři dětských knížek

Vzdělávací nabídka:

Osvojení estetického vnímání okolí a světa

Kresba a kolorovaná kresba

Malba

Nové techniky výtvarných a pracovních činností

Práce s odpadovými a zbytkovými materiály

Práce s přírodními materiály

Práce podle skutečnosti i podle fantazie dětí

Návštěvy výstav

Klíčové kompetence: 5, 6, 7, 8

Hudební výchova:

- Cíle Rozvoj řeči, mluvidel, intonace
 Zapojit pohyb do hudby
 Vyjádřit pocity pomocí hudby, zpěvu a pohybu

Vzdělávací nabídka:

- Procvičování mluvidel a hlasu
- Opakování známých písní a učení se písní nových
- Používání hudebních nástrojů k doprovodu
- Hry s písněmi
- Tanec (individuální, skupinový, spontánní, s choreografií), diskotéky
- Soutěže ve zpěvu a v tanci

Klíčové kompetence: 1, 3, 4, 6, 8

Dramatická výchova:

- Cíle Rozvíjet fantazii
 Rozvíjet verbální a neverbální komunikaci
 Seznamovat s divadelními pohádkami, rozvíjet estetické cítění

Vzdělávací nabídka:

- Rozvíjení schopnosti komunikovat, vyjadřovat se
- Osvojení hry v roli (dramatická hra)
- Pohybem a mimikou vyjádřit rozpoložení (pantomima, živé obrazy)
- Rozvíjení fantazie a tvořivosti – improvizace
- Rozvíjení verbální a neverbální komunikace – rozhovor, improvizace, dialog
- Hry a techniky pro vnímání prostoru
- Hry a techniky pro vnímání smyslů
- Hry a techniky pro rozvíjení citlivosti, spolupráce a komunikace ve skupině
- Hry a techniky pro rozvíjení řeči

Klíčové kompetence: 1, 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8

C) JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE:

Záměrem této oblasti je snaha o vytvoření zájmu o četbu, zlepšení čtenářských dovedností a dovedností psaní bez chyb, rozvoj slovní zásoby a zlepšení vzájemné komunikace.

Český jazyk:

- Cíle Rozvíjet komunikaci a vyjadřování ve spisovném jazyce
 Prohlubovat znalosti z vyučování pomocí soutěží a her

Vzdělávací nabídka:

- Rozvíjení slovní zásoby a bohatosti jazyka
- Práce s písmeny, slabikami a s větami
- Správné používání slov, snaha o slušnou a jazykově čistou komunikaci, vynechání vulgarismů
- Sestavování říkadel a pohádek
- Práce s chybou

Klíčové kompetence: 1, 2, 3, 8

Literatura:

Cíle Seznámit děti s různými typy literatury
Vytvářet a prohlubovat zájem o literaturu

Vzdělávací nabídka:

Seznámit děti se světem literatury – pohádky, povídky, říkadla, básně
Pokusy samostatně nebo ve skupinách vytvořit krátké literární dílo
Seznámit děti se spisovateli, ilustrátory
Seznámit děti s knihovnou

Klíčové kompetence: 1, 3, 4, 6, 8

D) ČLOVĚK A ZDRAVÍ:

Záměrem této oblasti je zlepšování tělesné a psychické zdatnosti dítěte, vedení ke zdravému životnímu stylu a ke správným hygienickým návykům, podpora zdravého vývoje.

Tělesná výchova:

Cíle Zlepšovat tělesnou a psychickou odolnost
Seznamovat děti se cvičebními dovednostmi přiměřenými jejich věku
Podporovat rozvoj hrubé motoriky a rozsahu pohybů
Podporovat chápání důležitosti pohybových aktivit pro člověka

Vzdělávací nabídka:

Rozvíjení tělesné a psychické kondice dětí
Relaxace a jóga
Neuro svalový vývoj, protahovací cvičení
Práce s míči
Sportovní a pohybové hry
Základy atletiky
Základy gymnastiky
Soutěže v různých disciplínách

Klíčové kompetence: 5, 6, 7, 8

Výchova ke zdraví:

Cíle Vytvořit a prohlubovat správné hygienické návyky
Vést děti ke správnému životnímu stylu
Umět chápat svoje tělo

Vzdělávací nabídka:

Uplatňování hygienických návyků
Pitný režim
Poznávání vlastního těla, zdraví x nemoci
Základy poskytování 1. pomoci
Dodržování bezpečnosti a ochrany zdraví při všech aktivitách
Dodržování zdravého životního stylu

Klíčové kompetence: 1, 3, 5, 6, 7, 8

E) INFORMATIKA:

Záměrem této oblasti je rozvoj informatického myšlení a porozumění základním principům digitálních technologií (úměrně věku dětí).

Cíle Seznamovat s běžně používanými digitálními zařízeními
Osvojit dovednosti a návyky, které vedou k prevenci rizikového chování

Vzdělávací nabídka:

Základy práce na PC, samoobslužnost
Vyhledávání potřebného programu, adresáře, ikony, práce s myší
Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením
Kreslení, omalovánky, psaní
Práce s výukovými programy
Internet

Klíčové kompetence: 1, 2, 6, 7, 8

EVALUACE

Ve školní družině probíhá evaluace v několika směrech:

Každé téma hodnotíme spolu s dětmi po jeho ukončení
Hodnotíme každou hodinu s dětmi
Hodnotíme zvládnutí práce ve skupině
Hodnotíme podmínky vzdělávání, při problémech je řešíme s ředitelstvím
Práci vychovatelek hodnotí ředitel školy, zástupce ředitele školy, vedoucí ŠD
na základě kontrolní a hospitační činnosti

6. PODMÍNKY PRO PŘIJÍMÁNÍ UCHAZEČŮ

Do školní družiny jsou děti přihlašovány vždy na jeden školní rok. Činnost ŠD je určena pro žáky prvního stupně základní školy a pro žáky přípravných tříd. Přijmout lze pouze počet dětí do naplnění kapacity družiny (240 dětí). Účastníci denní docházky do družiny se rozdělují do oddělení. Ta se naplňují nejvýše do počtu 30 účastníků. V oddělení lze individuálně integrovat nejvýše 5 účastníků s přiznanými podpůrnými opatřeními druhého až pátého stupně.

Přijetí do školní družiny není nárokové. O přijetí účastníka k činnosti ŠD ve formě pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti rozhoduje ředitel školy na základě písemné žádosti o přijetí dítěte k zájmovému vzdělávání (Zápisní lístek). V něm musí být vyplněny základní údaje, stanoven rozsah docházky, čas a způsob odchodu (vyzvedávání) dětí ze ŠD. Žáci jsou přijímáni na základě kritérií pro přijetí do školní družiny, která jsou specifikována ve vnitřním řádu školní družiny. S termínem konání zápisu do školní družiny jsou zákonní zástupci seznámeni nejpozději s měsíčním předstihem.

7. PRŮBĚH A UKONČOVÁNÍ VZDĚLÁVÁNÍ

Délka pobytu dítěte ve ŠD a doba odchodu se řídí údaji v Zápisním lístku. Pokud má být dítě uvolněno jinak, než je v Zápisním lístku uvedeno, musí předložit písemnou žádost o uvolnění, která obsahuje jméno a příjmení dítěte, den a hodinu odchodu, zda jde dítě samo či v doprovodu nějaké osoby a podpis zákonného zástupce. V naléhavých případech lze tuto žádost zaslat přes Bakaláře po předchozí telefonické domluvě.

Dítě přestává být žákem ŠD dnem řádného odhlášení. Odhlášení dítěte ze ŠD je možné kdykoli v průběhu celého školního roku. Provádí se zásadně písemnou formou. V odhlášece je uvedeno jméno a příjmení dítěte, datum, ke kterému je dítě odhlášeno a podpis zákonného zástupce. Důvod předčasného ukončení docházky být uveden nemusí.

Děti, které využívají družinu k ranní činnosti, mohou přicházet do budovy ŠD od 6:30 hodin. V 7:40 hodin je vychovatelky převedou do šaten základní školy, resp. přípravné třídy, z nichž děti odcházejí samostatně do jednotlivých učeben podle rozvrhu.

Účast dítěte na odpolední družině začíná jeho převzetím vychovatelkou od učitelky v budově základní školy nebo v budově, kde sídlí přípravné třídy. Za žáka, který byl ve škole a do ŠD se nedostavil, vychovatelka neodpovídá.

Zákonní zástupci mají právo být informováni o činnosti dětí ve ŠD, mají právo vznášet připomínky a náměty k činnosti, účastnit se akcí určených pro rodiče.

Při opakovaném nevhodném chování, porušování bezpečnosti, ubližování ostatním žákům či vychovatelce, pozdním vyzvednutím dítěte ze ŠD může ředitel školy účastníka ze školní družiny vyloučit.

Doklad o ukončení školního roku ve školní družině se nevydává.

8. MATERIÁLNÍ PODMÍNKY

Devět oddělení ŠD sídlí v obou budovách základní školy. Ve vedlejší školní budově probíhá ranní provoz. Kromě toho zde má své zázemí šest oddělení v jednotlivých učebnách, v knihovně a v herně. V suterénu je umístěna šatna. Pracovní zázemí (kabinet) pro vychovatelky je v prvním poschodí. Hygienická zařízení, která mohou děti používat, jsou v suterénu i v přízemí budovy. ŠD může pro svou činnost využívat též počítačovou učebnu a cvičnou kuchyňku v suterénu budovy.

Tři oddělení ŠD mají své zázemí v hlavní budově školy, v níž ke své činnosti využívají kmenové učebny tříd 1. stupně v přízemí.

Všechny prostory jsou vybaveny podle vyhlášky Ministerstva zdravotnictví č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. Ve všech učebnách je odpovídající nábytek. Vybavenost umožňuje práci u stolů. Vybavení a pomůcky, z nichž naprostá většina je uložena přímo v učebnách, jsou průběžně obnovovány a doplňovány.

Ke své činnosti využívá družina též školní jídelnu a malou tělocvičnu v budově školy. K pobytu venku slouží blízký zámecký park nebo hřiště Sokola.

9. PERSONÁLNÍ PODMÍNKY

Ve školní družině pracuje 9 vychovatelek, z nichž jedna je vedoucí vychovatelkou. Všechny vychovatelky jsou plně kvalifikované. Splňují zákonem stanovené požadavky na vzdělání nebo si kvalifikaci doplňují odpovídajícím studiem. Vychovatelky mají zájem o svůj odborný růst, dále se vzdělávají v akreditovaných kurzech i samostudiem. Ve svých specializacích se vzájemně doplňují.

Činnost a výchovné působení vychovatelek na děti vychází z požadavků pedagogiky volného času. Vychovatelka motivuje, přímo nebo nepřímo řídí činnosti dítěte, rozvíjí jeho sociální kompetence, probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, komunikaci, podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, touhu objevovat i odvahu projevit se.

10. EKONOMICKÉ PODMÍNKY

Provoz školní družiny je částečně financovaný z rozpočtu školy z prostředků zřizovatele a částečně z úplaty za zájmové vzdělávání, která je stanovena podle Vyhlášky o zájmovém vzdělávání. Výše úplaty, její splatnost, způsob platby a další podrobnosti jsou podrobně uvedeny ve Vnitřním řádu školní družiny Základní školy Palachova Brandýs n.L.

11. BEZPEČNOST PRÁCE A OCHRANA ZDRAVÍ

Bezpečnost práce a ochrana zdraví musí být zajištěna po celou dobu pobytu dětí v ŠD. Naše školské zařízení neustále vyhledává, zjišťuje a vyhodnocuje možná rizika vyplývající z činností při různých formách zájmového vzdělávání v různých prostředích a současně přijímá opatření k jejich prevenci. Vždy na začátku školního roku vychovatelky seznamují děti s bezpečnostními předpisy a s ochranou zdraví všech účastníků ve školní družině. Konkrétně děti seznámí se školním řádem, s vnitřním řádem školní družiny, s vnitřním řádem školní jídelny a s pravidly bezpečnosti v tělocvičně a v odborných učebnách (počítačová učebna, kuchyňka, popř. další).

Děti jsou na začátku školního roku také seznámeny s možnými riziky pohybu ve venkovním prostředí, s možnými následky různých činností, se správnými způsoby používání nástrojů a všeobecně jsou poučovány o zásadách správného chování nejen během školní docházky ve škole, na veřejnosti a na komunikacích, ale i o svém chování v době prázdnin, v době osobního volna a při sportování. Děti jsou seznamovány s postupem při úrazu a se správným chováním a s postupy v případě požáru. Nezapomínáme ani na neustálou prevenci při pohybu v dopravě.

Zajištěny jsou vhodné hygienické podmínky – odpovídající prostory, správný stravovací režim aj. Dostupné jsou prostředky první pomoci (lékárnička). Každý případný úraz musí být zaevidován do systému v Bakalářích a poté učiněn jeho rozbor a zamezení opakování.

Pro děti je však nutné zajistit nejen bezpečnost fyzickou, ale také sociální a emocionální. Děti jsou vedeny ke zdravému životnímu stylu, učí se zásady ochrany před sociálně patologickými jevy a před projevy diskriminace, nepřátelství nebo násilí.

Podmínky pro hygienické a bezpečné působení

- vhodná struktura činnosti a skladba zaměstnání – vychovatelka vybírá věkově přiměřenou činnost, při které nedojde ke zranění
- stravovací návyky a pitný režim – vychovatelka dbá na hygienu a kulturu stolování, dohlíží nad pitným režimem
- zdravé prostředí – vlastní vybavené prostory pro jednotlivá oddělení, odpovídající světlo, teplo, bezhlučnost, čistota, větrání, vhodný nábytek
- bezpečné pomůcky – vychovatelka dbá na používání věkově přiměřených pomůcek
- ochrana před úrazy a eliminace nebezpečných situací – vychovatelka eliminuje možné úrazy proškolením na začátku školního roku a opakováním během školního roku. Svým pedagogickým působením neustále nabádá k dodržování bezpečnosti, děti má neustále v zorném poli
- označení nebezpečných předmětů – vychovatelka seznámí děti se zvláště nebezpečnými předměty a činnostmi
- bezpečnost silničního provozu – děti jsou na začátku školního roku poučeny o bezpečnosti silničního provozu, během roku je poučení opakováno

Psychosociální podmínky

- pohoda prostředí a příznivé sociální klima – vychovatelka vede k otevřenosti a partnerství v komunikaci, úctě, toleranci, uznání, empatii a pomoci druhému
- respektování potřeb jedince – vychovatelka organizuje činnost vycházející ze zájmu účastníků
- věková přiměřenost a motivující hodnocení – vychovatelka respektuje individualitu dětí, hodnotí v souladu s jejich možnostmi
- ochrana před násilím, šikanou a dalšími patologickými jevy – vychovatelka se pedagogickým působením snaží zabránit sociálně-patologickým jevům
- spoluúčast na životě zařízení – vychovatelka preferuje společné plánování činnosti, vlastní podíl dětí na případném řízení a následném hodnocení
- včasná informovanost – vychovatelka včas (předem) informuje děti a jejich zákonné zástupce o činnostech ve školní družině

Ochrana před sociálně patologickými jevy

- děti navštěvující školní družinu mají přísný zákaz nošení, přechovávání a zneužívání návykových látek v areálu školní družiny i při akcích probíhajících mimo místo, kde se uskutečňuje zájmové vzdělávání. Porušení tohoto zákazu je považováno za závažné porušení školního řádu
- pokud má vychovatelka podezření, že je dítě pod vlivem návykové látky, informuje neprodleně zákonného zástupce, popř. dle situace přivolá lékařskou pomoc

- v případě spáchání protiprávního jednání (krádeže, projevy násilí, přestupky, trestné činy) splní ŠD ohlašovací povinnosti směrem k orgánům sociálně právní ochrany dětí, orgánům činným v trestním řízení a zákonným zástupcům nezletilého dítěte
- dětem není dovoleno šikanování ani jiné slovní nebo fyzické napadání spolužáků. Je zakázána kyberšikana. Projevy šikanování, kterých by se dopustil žák nebo skupina žáků vůči jiným osobám nebo skupinám, jsou přísně zakázány a jsou považovány za závažné porušení školního řádu.
- dítě je povinno oznámit jakékoli projevy šikany, kyberšikany, násilí, zesměšňování, ponižování nebo jiné formy omezování práv druhého
- všichni pedagogičtí pracovníci průběžně sledují podmínky a situaci ve školní družině z hlediska výskytu rizikového chování, uplatňují různé formy a metody, které umožňují včasné zachycení ohrožených žáků. Rovněž dbají na ochranu před všemi formami sexuálního zneužívání a před kontaktem s návykovými látkami.

12. PODMÍNKY PRO VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE SPECIÁLNÍMI VZDĚLÁVACÍMI POTŘEBAMI

Školní družina respektuje individualitu každého dítěte, vytváří přiměřené prostředí pro jeho všestranný rozvoj. Spolupracuje se školou i s rodiči dětí. Umožňuje jejich začleňování do všech činností ŠD. Zajišťuje podmínky vhodné k rozvoji osobnosti – vychází z obtíží dítěte, respektuje jeho specifika, která mohou ovlivňovat účast na aktivitách organizovaných ŠD. Potřeby těchto dětí jsou zohledněny při výběru činností ve školní družině, při motivování i hodnocení. Pro úspěšné vzdělávání dětí z kulturně odlišného a mnohdy i sociálně znevýhodňujícího prostředí volí vhodné individuální přístupy a vytváří mezi dětmi příznivé společenské klima.

Pokud ŠD navštěvuje dítě se speciálními vzdělávacími potřebami, konzultuje vychovatelka jeho individuální potřeby s rodiči, s třídním učitelem a výchovným poradcem. ŠD se snaží poskytovat těmto znevýhodněným dětem v rámci možností individuální péči a vhodné podmínky pro jejich psychickou pohodu a všestranný rozvoj. V průběhu výchovného procesu přihlíží vychovatelka ke speciálním potřebám žáka a dodržuje doporučení poradenských zařízení.

Pro rozvoj nadaných dětí nabízí ŠD doplňkové aktivity v oblasti jejich zájmu a jejich nadání prohlubuje vhodnou motivací. Vychovatelky jim poskytují péči, která umožní jejich další rozvoj. Připravují dětem aktivity pro jejich individuální potřeby a nenásilnou formou rozvíjí samoobslužnost, manuální zručnost, pozornost a soustředění.

ZÁVĚREČNÁ USTANOVENÍ

Tento Školní vzdělávací program školní družiny je platný od 13.10.2022.

Současně v plném rozsahu ruší a nahrazuje předchozí Školní vzdělávací program školní družiny, který byl platný od 1.9.2018 (č.j. P18-01037).

V Brandýse nad Labem – Staré Boleslavi dne 12. 10. 2022

Mgr. Josef Jarý, ředitel školy